

Sygn. akt: I C 490/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Przemysław Jagosz
Protokolant:	p.o. sekr. sądowy Aleksandra Bogusz-Dobrowolska

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2014 r. w Olsztynie

sprawy z powództwa **W. F.**

przeciwko **Spółdzielni Handlowo-Uslugowej (...) w O.**

o uchylenie uchwały organu Spółdzielni

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 197 zł (sto dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 490/14

UZASADNIENIE

Powód W. F. wniósł o uchylenie uchwały nr (...) Rady Nadzorczej Spółdzielni Handlowo-Uslugowej (...) w O. z dnia (...) r. oraz o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, o ile nie zostanie przedłożony spis kosztów.

W uzasadnieniu swojego żądania powód wskazał, że w dniu (...) r. Rada Nadzorcza Spółdzielni Handlowo Usługowej (...) w O. wykluczyła go z grona członków spółdzielni, przy czym powód złożył do Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni odwołanie od tej uchwały. W dniu 05-08-2014 r. powód odebrał zawiadomienie, z którego wynika, że Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni nie podjęło uchwały uchylającej zaskarżonej przez niego uchwały Rady Nadzorczej. Zdaniem powoda uchwała, której uchylenia żąda jest sprzeczna z postanowieniami statutu, dobrymi obyczajami oraz ma na celu jego pokrzywdzenie. Przedmiotowej uchwale powód zarzucił, że:

- 1) nie został zawiadomiony o terminie odbytego w dniu (...) r. posiedzenia Rady Nadzorczej, w czasie którego została podjęta uchwała nr (...), w związku z czym naruszono § 17 ust. 1 pkt 3 Statutu (niemożność złożenia osobistych wyjaśnień w czasie posiedzenia Rady Nadzorczej),
- 2) żadna z powołanych w uzasadnieniu uchwały wypowiedzi powoda nie naruszyła niczyich dóbr osobistych, gdyż stanowią one jedynie dopuszczalną realizację konstytucyjnego prawa do krytyki,

3) została ona podjęta z naruszeniem § 22 ust. 3 Statutu, wedle którego wykluczenie nie może nastąpić po upływie 1 miesiąca od daty uzyskania przez Spółdzielnię wiadomości o okolicznościach je uzasadniających, skoro sama przyjmuje, że dobra osobiste członków Spółdzielni powód miał naruszać już od 2012 r.,

4) doszło do naruszenia zasad procedury odwoławczej, co miało bezpośredni wpływ na pokrzywdzenie powoda w ten sposób, że nie otrzymał uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni wydanej w sprawie rozpatrzenia jego odwołania wraz z uzasadnieniem, poza tym samo zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia odbyło się w sposób wadliwy (zwołał go prezes Zarządu, zamiast prezes Spółdzielni),

5) podjęcie zaskarżonej uchwały Rady Nadzorczej oraz procedura odwoławcza miały miejsce w okresie przebywania powoda na zwolnieniu lekarskim, co świadczy o tym, że takie działanie Spółdzielni jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i miało na celu pokrzywdzenie powoda. (k. 3-18)

W odpowiedzi na pozew **pozwana Spółdzielnia Handlowo-Uslugowa (...) w O.** wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwana podała, że w sprawie nie zaistniały żadne podstawy do uchylenia uchwały Rady Nadzorczej, w szczególności przedstawione powodowi zarzuty są w pełni prawdziwe, zaś procedura zwołania posiedzenia organów Spółdzielni, w tym rozpoznania odwołania powoda, nie została w żaden sposób naruszona. Odnosząc się do poszczególnych zarzutów powoda strona pozwana podniosła następujące twierdzenia:

1) nie doszło do naruszenia § 17 ust. 1 pkt 3 Statutu Spółdzielni, gdyż Rada Nadzorcza nie rozpatrywała żadnego z określonych w tym przepisie środków w postaci odwołania, zażalenia lub wniosku, a tylko w takich sytuacjach Rada Nadzorcza ma obowiązek umożliwić członkowi osobiste składanie wyjaśnień w trakcie posiedzenia organu,

2) podstawą wykluczenia powoda było zawinione naruszenie zasad współzycia społecznego, przy czym pozwana nie precyzowała, że chodzi o naruszenie dóbr osobistych członków Spółdzielni, co zresztą miało miejsce wielokrotnie,

3) pismo powoda stanowiące podstawę podjęcia dalszych czynności przez pozwaną jest datowane na dzień 27-03-2014 r. i zostało odczytane tego samego dnia, zatem w tym właśnie dniu pozwana dowiedziała się o okolicznościach stanowiących przyczynę wykluczenia powoda,

4) brak uzasadnienia uchwały Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni nie ma wpływu na treść zapadłego orzeczenia, gdyż żądanie pozwu nie dotyczy tej uchwały, lecz decyzji Rady Nadzorczej, poza tym sporządzenie uzasadnienia uchwały Walnego Zgromadzenia Członków byłoby jedynie powtórzeniem uzasadnienia zaskarżonej uchwały,

5) pozwany wskazał, że zwolnienie lekarskie powoda trwa nieprzerwanie od 2012 r. i rozpoczęło się po odwołaniu go z funkcji prezesa zarządu spółdzielni (zwolnienie lekarskie obejmujący okres podjęcia uchwały przez Radę Nadzorczą trwał od (...) r. do (...) r.), zaś żaden przepis statutu ani ustawy – Prawo spółdzielcze nie nakazuje spółdzielni zaniechania wszelkich czynności ze względu na stan zdrowia członka spółdzielni. (k. 82-93)

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwana Handlowo-Uslugowa Spółdzielnia (...) w O. prowadzi działalność gospodarczą. Zgodnie z treścią Statutu pozwanej do obowiązków jej członków należy m. in. dbanie o dobro zakładu pracy, przestrzeganie zasad współzycia społecznego, obowiązkowe uczestnictwo w Walnych Zgromadzeniach (§ 18). Po myśli § 22 Statutu wykluczenie członka Spółdzielni może nastąpić w wypadku, gdy z jego winy dalsze pozostawanie w Spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami Statutu lub z zasadami współzycia społecznego. Wykluczenie członka może nastąpić m. in. w razie naruszenia obowiązków członkowskich albo umyślnego działania na szkodę Spółdzielni (§ 22 ust. 2 pkt 1), a w szczególności uporczywego i świadomego naruszania Statutu, obowiązujących w Spółdzielni regulaminów i

uchwał organów Spółdzielni (§ 22 ust. 2 pkt 2 myślnik pierwszy), przy czym do wykluczenia nie może nastąpić po upływie 1 miesiąca od daty uzyskania przez Spółdzielnię wiadomości o okolicznościach je uzasadniających (§ 22 ust. 3). Uchwałę w sprawie wykluczenia podejmuje Rada Nadzorcza na wniosek prezesa Spółdzielni, a także z własnej inicjatywy, przy czym Rada Nadzorcza zobowiązana jest wysłuchać wyjaśnień członka zainteresowanego (§ 24). Członek wykluczony ma prawo odwołać się od uchwały o wykluczenie w ciągu 14 dni do Walnego Zgromadzenia, być obecnym przy rozpatrywaniu jego odwołania i je popierać. Rada Nadzorcza doręcza odwołującemu się odpis uchwały organu odwoławczego wraz z uzasadnieniem w terminie 2 tygodni od podjęcia tej uchwały (§ 31 ust. 6).

(dowód : statut spółdzielni – k. 34-55)

W (...) r. powód W. F., będąc prezesem Zarządu Spółdzielni Handlowo-Usługowej (...) z siedzibą w O., przedstawił członkom Spółdzielni plan jej przekształcenia w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, w której większość udziałów miała przypaść członkom rodziny powoda. Pozostali członkowie Spółdzielni mieli także otrzymać udziały w kapitale spółki, ale w znacznie mniejszej części. Ostatecznie jednak propozycje powoda zostały ocenione w sposób negatywny przez pozostałych członków Spółdzielni, w związku z czym pomiędzy nimi pojawił się konflikt. Następnie powód został zwolniony z pełnienia funkcji prezesa Zarządu w dniu (...)r. i przejął obowiązki administratora budynków. Od dnia utraty stanowiska kierowniczego powód praktycznie nieprzerwanie przebywał na zwolnieniach lekarskich. Obowiązki prezesa Zarządu zaczął pełnić oddelegowany członek Rady Nadzorczej – C. P., który następnie został powołany na to stanowisko w dniu(...) r.

Powód podejmował szereg działań zmierzających do zakwestionowania prawidłowości i legalności funkcjonowania organów pozwanej, w tym składał zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstw w Spółdzielni, krytykował działalność prezesa Zarządu i członków Rady Nadzorczej oskarżając ich m.in. o dopuszczanie się przewłaszczenia mienia, oszustw czy działanie na szkodę pozwanej.

Postanowieniem z dnia (...) r. odmówiono wszczęcia śledztwa w sprawie zaistnienia nadużyć udzielonych uprawnień i wyrządzenia przez to znacznej szkody majątkowej przez przedstawicieli Spółdzielni poprzez m. in. ponoszenie nieuzasadnionych wydatków osobowych, nieuzasadnionych zakupów sprzętu itp. Postępowanie sprawdzające w tym zakresie zostało podjęte na skutek zawiadomienia W. F..

Nadto w pozwanej Spółdzielni doszło w okresie od (...)r. do (...) r. do przeprowadzenia lustracji przez Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni (...) i Spółdzielni (...), zakresem którego było badanie legalności, gospodarności i rzetelności działania Spółdzielni (lustracją objęto okres od lipca 2010 r. do lutego 2014 r.). Przeprowadzona lustracja nie wykazała żadnych nieprawidłowości w kierowaniu Spółdzielnią, zarówno w aspekcie prowadzenia dokumentacji, jak i gospodarności. Nadto lustrator podał, że wzrost sprzedaży w 2013 r. w stosunku do roku poprzedniego, gdy prezesem Zarządu był powód, obniżenie kosztów, wypracowanie zysku i jego przeznaczanie na zwiększenie kapitałów obrazują pozytywną działalność pozwanej, rokuje dalszy rozwój i brak zagrożeń kontynuacji działalności.

(dowód : odpis z KRS pozwanej – k. 95-98; postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa – k. 121-124; protokół z przeprowadzonej lustracji wraz z załącznikami – k. 125-156 i k. 204-212; zeznania świadka M. K. – k. 215 v.; zeznania świadka M. M. – k. 216; zeznania świadka H. P. – k. 216-261 v.; zeznania W. F. w charakterze strony powodowej – k. 216 v.-217; zeznania C. P. w charakterze strony pozwanej - k. 217-217 v.)

Dnia (...) r. powód sporządził pismo, które zostało odczytane na Walnym Zgromadzeniu Członków pozwanej Spółdzielni. W treści tego pisma powód zarzucił prezesowi Spółdzielni oraz członkom Rady Nadzorczej podejmowanie nieprawidłowych działań grożących powstaniem szkody po stronie pozwanej, w tym użył sformułowań podważających profesjonalizm, rzetelność i legalność zachowania członków organów Spółdzielni (wskazał m. in. na działania doprowadzające pozwaną do tego, że „nie było już z niej co ukraść”, tolerowanie złodziejstwa w firmie, zarzucił wyprzedawanie majątku pozwanej, fałszowanie dokumentacji, nakłanianie innych do składania fałszywych zeznań).

(dowód : pismo powoda z dnia 27-03-2014 r. – k. 113-114)

W dniu (...) r. pozwana Spółdzielnia wystosowała do powoda pismo, w którym poinformowano go o możliwości skorzystania z prawa złożenia wyjaśnień dotyczących naruszenia przez niego postanowień Statutu Spółdzielni zawartych w § 18 ust. 1 pkt 11 (przestrzeganie zasad współzycia społecznego) w związku z pismem powoda z dnia (...) r. Wedle treści pisma, powód mógł złożyć wyjaśnienia każdego dnia, począwszy od (...) r. do (...) r. w każdym dniu roboczym w godzinach od 9:00 do 10:00 w siedzibie Spółdzielni. Przedmiotowe pismo powód otrzymał w dniu (...) r., jednak do dnia odbywania posiedzenia Rady Nadzorczej nie skorzystał z możliwości złożenia takich wyjaśnień.

Następnie dnia (...)r. odbyło się posiedzenie Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni, podczas którego podjęto uchwałę nr (...) w sprawie wykluczenia powoda z grona członków Spółdzielni. W uzasadnieniu tej uchwały wskazano, że powód jest autorem pisma z dnia (...) r. skierowanego do Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni, w którym to podniósł twierdzenia naruszające zasady współzycia społecznego i nie dają się pogodzić z podstawowymi obowiązkami członka Spółdzielni. Nadto Rada Nadzorcza pozwanej stwierdziła, że sformułowania użyte przez powoda w wyżej wskazanym piśmie w sposób jednoznaczny naruszają dobre imię osób wchodzących w skład organów wskazanych w treści pisma. Podano przy tym, że zachowaniem swoim powód naruszył zasady współzycia społecznego, zaś nagromadzenie zacytowanych i przytoczonych negatywnych ocen, których jest autorem, wielokrotność ich ponawiania wskazują, że było to z jego strony działanie świadome i celowe, mające doprowadzić do pokrzywdzenia wskazanych w treści pisma osób. W treści uzasadnienia powoływano się również na konieczność dbałości o dobrą atmosferę w miejscu pracy, wpływającą na prawidłową współpracę pomiędzy pracownikami, którą zakłóca zachowanie powoda.

W uzasadnieniu uchwały wskazano także, że Spółdzielnia umożliwiła powodowi wysłuchanie jego wyjaśnień w sprawie poprzez zawiadomienie go o takim uprawnieniu (pismo odebrane w dniu (...) r.), z czego jednak nie skorzystał. Jako podstawę prawną wydania uchwały Rada Nadzorcza podała art. 24 § 2 w zw. z art. 193 § 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy – Prawo spółdzielcze oraz § 22 ust. 2 pkt 1 i § 22 ust. 2 pkt 2 myślnik pierwszy Statutu w zw. z § 18 ust. 1 pkt 1 Statutu.

Powód odebrał wyżej wskazaną uchwałę w dniu (...) r.

(dowód : uchwała nr 02/2014 – k. 21-24; pismo pozwanej z dnia 09-04-2014 r. wraz z dowodem odbioru – k. 100-101; zwołanie posiedzenia Rady Nadzorczej – k. 106; protokół posiedzenia Rady Nadzorczej – k. 107-112; dowód doręczenia uchwały – k. 119)

Pismem datowanym na dzień (...) r. powód złożył odwołanie od wyżej wskazanej uchwały Rady Nadzorczej do Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Handlowo-Usługowej (...)w O., wnosząc o jej uchylenie.

Celem rozpoznania odwołania powoda zwołane zostało na dzień (...) r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni pozwanej, w którym uczestniczyło 9 z 10 uprawnionych członków (bez powoda). Za podjęciem uchwały uchylającej zaskarżoną decyzję Rady Nadzorczej głosowały dwie osoby (syn powoda i jego synowa), natomiast 7 osób było przeciw uchyleniu tej uchwały.

(dowód : odwołanie powoda – k. 26-30; uchwała nr (...)Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni – k. 33; zawiadomienie o terminie zgromadzenia wraz z dowodem doręczenia go powodowi – k. 56 i k. 59-60; protokół z obrad Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków – k. 157-175)

Jeszcze przed Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniem Członków Spółdzielni, pozwana złożyła do tut. Sądu przeciwko W. F. pozew o naruszenie dóbr osobistych i zapłatę, którego podstawą jest trwające od 2012 r. zachowanie powoda negatywnie oceniającego pracę Spółdzielni, w szczególności członków jej organów, oraz utrudniającego jej pracę (sygn. akt I C 324/14).

(dowód : pozew o naruszenie dóbr osobistych – k. 64-74)

Następnie pismem z dnia (...) r. Rada Nadzorcza pozwanej zawiadomiła powoda, że Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni zwołane na dzień (...) r. nie podjęło uchwały uchylającej uchwałę nr (...) z dnia

(...) r. Rady Nadzorczej. Jednocześnie pouczone powoda, że może on dochodzić swoich praw na drodze sądowej przy zachowaniu 6-tygodniowego terminu do złożenia powództwa. Przedmiotowe pismo powód odebrał dnia (...) r.

(dowód : zawiadomienie z dnia 18-07-2014 r. wraz z dowodem doręczenia – k. 31-32)

Mimo, że powód przebywał na zwolnieniu lekarskim, jego stan zdrowia nie stanowił przeszkody do wielokrotnego składania przez niego pism skierowanych do pozwanej (także osobiście w biurze). Nadto w kwietniu 2014 r. powód dwukrotnie przybył do siedziby Spółdzielni celem odbycia spotkania z G. N. – lustratorem Krajowego Związku Rewizyjnego. W tym czasie powód pełnił także funkcję przewodniczącego związkowej organizacji zakładowej (...) w pozwanej Spółdzielni.

(dowód : zwolnienie lekarskie – k. 57-58; pisma powoda – k. 102– k. 104; protokół posiedzenia Rady Nadzorczej – k. 107-112; poświadczenie rejestracji – k. 120)

Sąd zważył, co następuje:

W świetle ustalonych okoliczności faktycznych sprawy powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania jest roszczenie powoda o uchylenie uchwały Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni nr(...)z dnia (...)r. w przedmiocie wykluczenia go z grona członków pozwanej Spółdzielni. Od razu zauważyć należy, że mimo podniesienia przez powoda zarzutów odnoszących się do przebiegu postępowania wewnątrzspółdzielczego w przedmiocie rozstrzygnięcia złożonego przez niego odwołania do Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni, żądanie pozwu ograniczało się wyłącznie do uchylenia uchwały Rady Nadzorczej nr (...).

Przechodząc do merytorycznej oceny zgłoszonego żądania, należy w pierwszej kolejności wskazać, że stosownie do art. 42 § 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze, stosowanego z mocy odesłania z art. 24 § § pkt 2 tej ustawy, uchwała sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu, przy czym wykluczony członek spółdzielni posiada uprawnienie do złożenia takiego powództwa w zakresie odnoszącym się do uchwały w sprawie jego wykluczenia (art. 42 § 4 ustawy). Z przywołanej regulacji wynika, że podstawy uchylenia uchwały organu spółdzielni mają charakter samodzielny i niezależny od siebie, a do uwzględnienia takiego żądania niezbędne jest stwierdzenie zaistnienia jednej z wyżej wskazanych przesłanek.

Uwzględniając stanowisko stron wyrażone w toku niniejszego postępowania należało dojść do wniosku, że znaczna część okoliczności faktycznych sprawy jest między stronami bezsporna. Ustalenia faktyczne w sprawie Sąd poczynił przede wszystkim w oparciu o dokumenty, których wiarygodności i prawdziwości żadna ze stron nie zanegowała. Odnosząc się natomiast do zeznań świadków zauważyć trzeba, że w znacznej części stanowiły one wyraz ich subiektywnych odczuć i spostrzeżeń, co nie zmienia faktu, iż ich treść znalazła potwierdzenie w zgromadzonej w sprawie dokumentacji, w związku z czym zasługują one na uwzględnienie. Podobnie ocenić należało zeznania stron, przy czym Sąd dokonał analizy ich wiarygodności z należytą ostrożnością, albowiem stanowiły one wyraz zaprezentowanych w sprawie stanowisk procesowych.

Za niekwestionowane i tym samym niewymagające szczegółowego omówienia uznać należało okoliczności dotyczące braku wezwania powoda do osobistego stawiennictwa podczas posiedzenia Rady Nadzorczej z dnia (...)r., terminowego złożenia odwołania powoda od wyżej wskazanej uchwały oraz aktywności powoda w podejmowaniu różnych działań (dotyczących nie tylko Spółdzielni, ale też uczestnictwa w pracach innych podmiotów), mimo przebywania w tym czasie na zwolnieniu lekarskim. Jednocześnie powód nie negował sporządzenia przez niego pisma z dnia (...)r., które zostało odczytane podczas Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni, a nadto podejmowania przez niego innych działań związanych z krytykowaniem sposobu kierowania i funkcjonowania Spółdzielni, w tym zawiadamiania różnego rodzaju instytucji o stwierdzonych przez niego nieprawidłowościach.

W tej sytuacji meritum sprawy sprowadziło się do dokonania oceny, czy któryś z podniesionych przez powoda pięciu zarzutów może być podstawą uchylenia uchwały Rady Nadzorczej z dnia (...)r. w oparciu o przesłanki z art. 42 § 3 wspomnianej ustawy. Zdaniem strony powodowej uchwała, której uchylenia żąda, jest sprzeczna z postanowieniami statutu (przede wszystkim § 17 ust. 1 pkt 3, § 22 ust. 3), dobrymi obyczajami i ma na celu jego pokrzywdzenie jako członka Spółdzielni.

Oceniając zasadność żądania pozwu o uchylenie uchwały dotyczącej wykluczenia powoda ze Spółdzielni, w pierwszej kolejności należało się odnieść do najdalej idącego zarzutu podniesionego przez stronę powodową, a mianowicie braku podstaw do podjęcia przez Radę Nadzorczą takiej uchwały z uwagi na uniemożliwienie powodowi osobistego złożenia wyjaśnień na posiedzeniu tego organu. W omawianym zakresie powód powołał się na treść § 17 ust. 1 Statutu wskazującego uprawnienia członka Spółdzielni, wedle którego ma on prawo do osobistego składania wyjaśnień na posiedzeniach organów rozpoznających jego sprawę. Jednak strona powodowa pominęła okoliczność, że po pierwsze omawiany zapis statutowy odnosi się jedynie do sytuacji, gdy organ rozpatruje uprzednio złożone odwołanie, zażalenie lub wniosek, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie. Zasygnalizować przy tym należy, że zdaniem Sądu w omawianym zapisie statutowym chodzi ewidentnie o pismo (wniosek) autorstwa danego spółdzielcy (tzn. członek musi zostać zaproszony na posiedzenie organu Spółdzielni tylko wtedy, gdy przedmiotem rozpoznania będzie złożony przez niego wniosek/odwołanie). Na taką interpretację Statutu wskazuje nie tylko wykładnia celowościowa, lecz także wprowadzenie zapisów szczególnych takich jak § 24 ust. 1 (w przeciwnym razie określenie takich postanowień statutowych należałoby uznać za bezprzedmiotowe).

Po drugie zaś, przepisem szczególnym regulującym przedmiotową kwestię w kontekście podejmowania uchwały w sprawie wykreślenia lub wykluczenia członka jest § 24 ust. 1 Statutu, zgodnie z treścią którego przed podjęciem takiej uchwały Rada Nadzorcza zobowiązana jest wysłuchać wyjaśnień zainteresowanego członka. Słusznie zatem pozwana podnosi, że obowiązek osobistego wysłuchania zainteresowanego członka Spółdzielni nie dotyczy posiedzenia Rad Nadzorczej podejmującej uchwałę w sprawie wykluczenia lub wykreślenia członka Spółdzielni (inaczej jest w przypadku zgromadzenia członków spółdzielni, kiedy to odwołujący się może być obecny przy rozpatrywaniu jego skargi/pisma).

Inną rzeczą jest, że omawiany zarzut powoda stanowi uchybienie natury formalnej, a to oznacza, że może stanowić podstawę uchylenia zaskarżonej uchwały tylko wówczas, jeżeli miał lub mógł mieć wpływ na jej treść (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10-01-2007 r., I CSK 335/06, Lex nr 507984, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 26-06-2013 r., I ACa 125/13, Lex nr 1416334, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 03-06-2014 r., I ACa 1559/13). Jeśli zatem stwierdzona wadliwość pozostawała bez wpływu na treść uchwały i nie naruszała chronionych praw członka w zakresie możliwości podjęcia obrony jego interesów, odzwierciedlała istotną wolę danego organu, to brak byłoby usprawiedliwionych podstaw do uchylenia takiej uchwały. Nie jest też w orzecznictwie sporne, że wpływ formalnego uchybienia na treść uchwały jest okolicznością faktyczną, która w razie gdy nie jest znana powszechnie ani nie została w toku postępowania przyznana przez stronę przeciwną, podlega wykazaniu stosownie do reguł przewidzianych w art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28-07-1999 r. II CKN 452/98, Lex nr 37930).

Na tle niniejszej sprawy natomiast powód nie przedstawił żadnego dowodu mogącego świadczyć o tym, że okoliczność zaproszenia go na posiedzenie Rady Nadzorczej w dniu (...)r., gdzie uzyskałby możliwość osobistego złożenia wyjaśnień, mogłaby mieć wpływ na wynik podejmowanej uchwały. W kontekście powyższego przede wszystkim podkreślenia wymaga, że pismem z dnia (...)r. powód został uprzedzony o zamiarze podejmowania przez Radę Nadzorczą uchwały w przedmiocie jego wykluczenia z grona członków Spółdzielni, w związku z czym pouczono go o możliwości złożenia stosownych wyjaśnień w siedzibie w odpowiednim terminie (od (...)r. do (...). – k. 100). W odpowiedzi na powyższe powód nie dość, że nie stawiał się w siedzibie Spółdzielni celem ewentualnego przedstawienia stanowiska w sprawie, to nadto nie wystosował żadnego pisma zawierającego takie wyjaśnienia.

Powyższe oznacza, że nawet gdyby przyjąć istnienie obowiązku zaproszenia członka Spółdzielni na posiedzenie Rady Nadzorczej, na którym ma być rozpatrywana sprawa jego ewentualnego wykluczenia (wykreślenia), co jak wyżej

wskazano nie wynikało z treści Statutu pozwanej, to i tak trudno byłoby uznać, że dopuszczenie się takiego uchybienia może być podstawą uchylenia uchwały. Skoro bowiem powód miał możliwość ustosunkowania się do postawionych mu zarzutów, trudno uznać, że doszło do ograniczenia jego uprawnień członkowskich.

Podobnie bierną postawą powód wykazał się zresztą po tym, jak został zawiadomiony o terminie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni, na którym to zaplanowano rozpoznanie złożonego przez niego odwołania (k. 56). Co ważne, powód nie stawiał się na przedmiotowe zgromadzenie członków mimo, że w świetle § 18 ust. 1 pkt 9 uczestnictwo w Walnych Zgromadzeniach pozwanej Spółdzielni jest obowiązkowe.

Na wyżej dokonaną ocenę zaniechań ze strony powoda nie może mieć wpływu podnoszona przez niego okoliczność pozostawania na zwolnieniu lekarskim. Po pierwsze, powód przebywał na zwolnieniu lekarskim praktycznie nieprzerwanie od dwóch lat, kiedy to w czerwcu 2012 r. został zwolniony z pełnienia obowiązku prezesa Zarządu Spółdzielni, w związku z czym jego ciągła absencja w pracy nie mogła stanowić samoistnej przeszkody do podejmowania decyzji w sprawach członkowskich.

Po drugie natomiast, pozwana słusznie wskazuje, że żaden z przepisów ustawy lub Statutu pozwanej nie uzależnia możliwości rozstrzygnięcia w kwestii wykluczenia lub wykreślenia ze Spółdzielni od stanu zdrowia danego członka. Dobre obyczaje wydają się jedynie nakazywać, aby przed podjęciem takiej niekorzystnej dla członka Spółdzielni decyzji uwzględnić możliwość ustosunkowania się przez niego do postawionych mu zarzutów (np. w sytuacji, gdy jest hospitalizowany lub znajduje się w stanie zdrowia nie pozwalającym na wyrażenie swojego stanowiska), co zostało zachowane w realiach niniejszej sprawy.

Po trzecie, fakt przebywania powoda na zwolnieniu lekarskim świadczy jedynie o niemożności świadczenia przez niego pracy na ówczesnie zajmowanym stanowisku administratora budynków, nie oznacza natomiast automatycznie, że jest on całkowicie pozbawiony możliwości podejmowania innych działań, a przynajmniej takiego dowodu nie przeprowadził. Istotne jest przy tym, że niezadowolający już od 2 lat stan zdrowia powoda nie stanowił przeszkody do sporządzania licznych pism kierowanych do pozwanej (np. sporne pismo z dnia (...)r. czy też pisma z przełomu maja i czerwca 2014 r. – k. 102-104), zawiadamiania różnego rodzaju instytucji o jego podejrzeniach dotyczących nieprawidłowości w pozwanej spółdzielni (np. k. 121-124), przybywania na spotkania na terenie siedziby pozwanej (np. w kwietniu 2014 r. w spotkaniu z lustrator – k. 156), czy też uczestniczenia w prowadzonych postępowaniach sądowych. Poza tym powód zachował pełną aktywność społeczną na polu innych wykonywanych przez siebie zadań z zakresu chociażby pełnienia obowiązków przewodniczącego zakładowej organizacji związkowej.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd nie podzielił podnoszonego przez powoda zarzutu formalnego dotyczącego sposobu podjęcia zaskarżonej uchwały Rady Nadzorczej, a nawet w przypadku uznania powstania takiego uchybienia, jego zaistnienie i tak nie miałyby wpływu na wynik sprawy.

Jedynie na marginesie odnieść się należy do innego wskazanego w pozwie uchybienia o charakterze formalnym, tj. naruszenia zasad procedury odwoławczej poprzez przede wszystkim doręczenie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni bez uzasadnienia. Prawdą jest, że wydana przez organ odwoławczy uchwała nie zawierała uzasadnienia, co narusza treść § 31 ust. 6 Statutu, okoliczność ta jednak nie ma decydującego wpływu na ostateczny wynik niniejszej sprawy, skoro przedmiotem żądania pozwu jest tylko i wyłącznie kwestia uchylenia uchwały Rady Nadzorczej (z pominięciem decyzji Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków). Decydujące znaczenie ma sam przebieg głosowania i jego wynik, a ten jest niewątpliwy, bowiem większość głosowała za nieuwzględnieniem odwołania powoda. Brak doręczenia pełnej treści uchwały z uzasadnieniem organu odwoławczego pozostaje natomiast bez wpływu na treść zaskarżonej decyzji Rady Nadzorczej.

Kolejną podnoszoną przez powoda kwestią było naruszenie przez pozwaną treści § 22 ust. 3 Statutu, wedle którego wykluczenie członka Spółdzielni nie może nastąpić po upływie miesiąca od daty uzyskania przez Spółdzielnię wiadomości o okolicznościach je uzasadniających.

Nie ulega wątpliwości, że krytykę członków organów Spółdzielni powód podjął bezpośrednio po odwołaniu go z funkcji prezesa Zarządu, czyli od czerwca 2012 r., co było wynikiem konfliktu istniejącego między powodem i zdecydowaną większością pozostałych członków Spółdzielni. Bezsprzeczne jest także, że w ramach zaognionego sporu powód podjął liczne działania ukierunkowane na krytykę sposobu prowadzenia Spółdzielni, w tym składał zawiadomienia do różnego rodzaju instytucji o podejrzeniu dopuszczenia się licznych nieprawidłowości przez członków jej organów. Jednak z zeznań świadków wynika, że członkowie Spółdzielni byli przekonani o czasowym zaangażowaniu powoda w działania skierowane przeciwko pozwanej i w tym kontekście zdawały się one jeszcze mieścić w granicach dozwolonej krytyki wobec organów nią kierujących.

Niemniej, po przeprowadzeniu licznych kontroli i postępowań sprawdzających (na wnioski powoda), na skutek których nie wykryto żadnych istotnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu Spółdzielni, a w konsekwencji nie potwierdziły się zarzuty powoda, winien on zaniechać dalszego rozpowszechniania tych samych i niczym niepotwierdzonych zarzutów odnoszących się do konkretnych osób – innych członków Spółdzielni. Co ważne, powoływane przez powoda zastrzeżenia związane z działalnością tych osób były wielokrotnie powielane i to przy użyciu sformułowań, stanowiących w istocie oskarżenia o popełnienie przestępstw, mimo uprzedniego ich sprawdzenia w czasie przeprowadzonych kontroli i lustracji oraz braku ich potwierdzenia.

W kontekście powyższego sporne pismo powoda z dnia (...)r. jawiło się jako nowa okoliczność; przejaw eskalacji krytyki skierowanej przeciwko spółdzielcom i opartej na tych samych zarzutach co dotychczas, ale w czasie, gdy powodowi znany był już fakt, że praktycznie żaden z dotychczas postawionych zarzutów nie znalazł potwierdzenia w przeprowadzonych postępowaniach sprawdzających. Na tak rozumiany charakter omawianego pisma powołuje się zresztą Rada Nadzorcza w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały w której podaje, że stanowi ono „nagromadzenie zacytowanych i przytoczonych negatywnych ocen”, a „wielokrotność ich ponawiania wskazują, że było to z jego strony działanie świadome i celowe, mające doprowadzić do pokrzywdzenia wskazanych w treści pisma osób poprzez naruszenie ich dóbr osobistych, do ich obrażania oraz wywołania negatywnej oceny ich postawy jako spółdzielcy i człowieka”. W tym stanie rzeczy, pismo z(...)r. istotnie stanowiło nową okoliczność i mogło zostać uznane za samodzielną i nową podstawę do wykluczenia powoda, co oznacza, że uchwała w tym przedmiocie, podjęta (...) r. zmieściła się w statutowym terminie.

Oceniając z kolei rzeczywistość przywołanych podstaw wykluczenia, w kontekście naruszenia przez powoda zasad współżycia społecznego obowiązujących w ramach stosunków wewnątrzspółdzielczych, należy wskazać, że wedle treści zeznań świadków, liczne oskarżenia powoda adresowane do członków Spółdzielni znacznie utrudniały normalne funkcjonowanie pozwanej (od 2012 r. przeprowadzono u niej 14 kontroli), a stawiane zarzuty wprowadzały wyjątkowo nieprzyjemną atmosferę pracy wśród członków pozwanej. Pamiętać należy, że pozwana jest niewielką spółdzielnią ukierunkowaną na prowadzenie działalności gospodarczej i osiąganie zysków, co wiąże się z koniecznością ścisłej współpracy pomiędzy jej członkami (pracownikami) tym bardziej, że liczyła ona jedynie 10 członków. W tego rodzaju miejscu pracy obowiązek przestrzegania zasad współżycia społecznego, w tym dbałość o należyłą atmosferę, jest niezwykle istotne z punktu widzenia prawidłowej i niezakłóconej współpracy między członkami spółdzielni, na co słusznie powoływano się także w treści uzasadnienia zaskarżonej uchwały. W tym kontekście opisane wyżej działanie powoda podjęte w ramach pisma z (...)r. istotnie należało uznać za stanowiące naruszenie norm społecznych w stopniu wykraczającym już poza przeciętną i możliwą do przyjęcia miarę, zwłaszcza w społecznościach tak małych jak pozwana Spółdzielnia.

W tym miejscu podkreślenia wymaga, że na wyżej dokonaną ocenę zachowania powoda nie mógł mieć bezpośredniego wpływu wynik sprawy toczącej się przed tut. Sądem pod sygn. akt I C 324/14, z powództwa Spółdzielni przeciwko W. F. o naruszenie jej dóbr osobistych. Wprawdzie okoliczności faktyczne stanowiące podstawę rozstrzygnięć Sądu są zbliżone, jednak ich ocena mogłaby się okazać całkowicie odmienna z uwagi na różne podstawy prawne dochodzonych roszczeń, skutkujące badaniem innych przesłanek prawnych niezbędnych do ewentualnego uwzględnienia powództwa.

Nadto, nawet oddalenie wyżej opisanego powództwa, nie świadczy automatycznie o tym, że uchwała Rady Nadzorczej nr (...) została podjęta z naruszeniem art. 42 § 3 ustawy – Prawo spółdzielcze. Zaskarżona uchwała Rady Nadzorczej pozwanej stanowi bowiem wyraz autonomicznej decyzji jej poszczególnych członków, którzy dokonali oceny zachowania powoda w kontekście przestrzegania zasad współżycia społecznego niezbędnych do niezakłóconego funkcjonowania Spółdzielni. Oczywistym jest, że taka decyzja organów Spółdzielni podlega kontroli sądowej, jednak ogranicza się ona do badania zgodności wydanej uchwały w kontekście braku dowolności i wykraczania poza podstawowe kryteria wskazane w art. 42 § 3 wyżej powołanej ustawy. Z powyższych względów wniosek powoda o zawieszenie postępowania do czasu zakończenia procesu o ochronę dóbr osobistych, którego rozstrzygnięcie nie miałooby wpływu na sposób zakończenia sprawy niniejszej, nie zasługiwał na uwzględnienie (por. postanowienie Sądu z dnia 08-12-2014 r. – k. 217 v.).

Reasumując, Sąd doszedł do przekonania, że powód nie wywiązał się z ciężącego na nim obowiązku wykazania, iż zaskarżona uchwała jest sprzeczna z dobrymi obyczajami, godzi w interesy Spółdzielni lub ma na celu jego pokrzywdzenie, a przyczyny, dla których ją podjęto nie są rzeczywiste. Oprócz gołosłownych twierdzeń powód nie przedstawił na tę okoliczność żadnych dowodów, z których wynikałoby, że nie dopuścił się naruszenia dóbr osobistych członków organów Spółdzielni, a dokładniej, że jego wypowiedzi mieściły się w dopuszczalnej krytyce, zaś inicjowane postępowania kontrolne i podnoszone zarzuty nie spowodowały zakłóceń w normalnym funkcjonowaniu pozwanej. W rezultacie brak jest podstaw do postawienia tezy, że zachowaniem swoim powód w żaden sposób nie doprowadził do naruszenia reguł współżycia społecznego, do których przestrzegania zobowiązywał go choćby Statut Spółdzielni (§ 18 ust. 1 pkt 11), co czyni rzeczywistymi przyczyny jego wykluczenia.

Zauważyć przy tym należy, że wcześniejsze wykluczenie powoda mogłoby zostać uznane za przedwczesne, albowiem dopiero nagrodzenie negatywnych ocen wyrażonych przez powoda, brak potwierdzenia podniesionych zarzutów w toku przeprowadzonych postępowaniach kontrolnych, przy jednoczesnym wysokim nasileniu bezpodstawnych oskarżeń wobec innych członków spółdzielni, którego wyrazem stało się pismo powoda z dnia (...)r., mogło stać się przyczyną podjęcia przez Radę Nadzorczą pozwanej decyzji o wykluczeniu powoda z grona członków pozwanej.

W konsekwencji, wobec braku podstaw z art. 42 § 3 ustawy – Prawo spółdzielcze do uchylenia uchwały Rady Nadzorczej pozwanej nr (...), Sąd oddalił powództwo w całości, o czym orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

Powód, jako strona przegrywająca proces, obowiązany jest pokryć poniesione przez pozwaną Spółdzielnię koszty procesu w łącznej wysokości 197 zł, do których należy zaliczyć wynagrodzenie pełnomocnika z opłatą skarbową.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z w zw. z § 10 ust. 1 pkt q rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490 z późn. zm.), Sąd zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanej kwotę 197 zł tytułem zwrotu poniesionych przez nią kosztów procesu (punkt II wyroku).